

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1895/2021
09.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Иване Рађеновић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Маринковић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електопривреда Србије“ са седиштем у Београду, кога у ревизијском поступку заступа пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2754/20 од 04.12.2020. године, у седници одржаној 09.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2754/20 од 04.12.2020. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2754/20 од 04.12.2020. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1057/17 од 11.03.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде и накнаде зараде за период од марта 2014. године до јануара 2015. године исплати појединачне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате и да му на наведене износе уплати припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку уплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 78.209,60 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1057/17 од 11.03.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде и накнаде зараде за период од 15. априла 2014. године закључно са јануаром месецом 2015. године исплати износе са каматом по доспелости као у том ставу изреке и да му на наведене износе уплати

припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку уплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 119.042,00 динара, са каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2754/20 од 04.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1057/17 од 11.03.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, на основу члана 404. ЗПП.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији изражену у одлукама нижестепених судова, на коју је ревидент указао, Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради уједначавања судске праксе одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код ПД „Колубара метал“ доо Вреоци до 31.12.2013. године, када је извршена статусна промена припајања привредном друштву РБ „Колубара“ доо Лазаревац, као оснивачу. У утуженом периоду од марта 2014. године до јануара 2015. године тужилац је био запослен код правног претходника туженог РБ „Колубара“ доо Лазаревац у ком периоду је РБ „Колубара“ доо, према запосленима из ПД „Колубара метал“ доо Вреоци, примењивао опште акте послодавца претходника – Колективни уговор „Колубара метал“ од 27.07.2012. године. У спорном периоду послодавац следбеник је на основу споразума закљученог са синдикатом утврђивао посебну цену рада за запослене преузете из ПД „Колубара метал“ доо у нижој вредности од вредности цене рада одређеној за остале запослене. Утужени износи представљају разлику између зараде која је исплаћена тужиоцу и зараде обрачунате по цени радног часа одређеној за остале запослене код послодавца следбеника, за тражени период, чија висина је утврђена налазом и мишљењем судског вештака економско – финансијске струке. Послодавац следбеник је закључио нови Колективни уговор у фебруару 2015. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца, налазећи да тужиоцу (од марта 2014. године закључно са јануаром 2015. године), није исплаћивана зарада према вредности радног часа утврђеној за запослене у осталим организационим јединицама, већ у мањој вредности. Како Закон о раду, чланом 104. став 2. и 3., гарантује запосленима једнаку зараду за исти рад или рад исте врсте без обзира у ком организационом делу истог правног субјекта се рад обавља, тужени није могао да примени Колективни уговор послодавца

претходника и закључи споразуме о вредности радног часа за запослене у Огранку "Колубара метал" у мањој вредности од вредности радног часа одређеног за запослене у осталим организационим јединицама. Осим тога послодавац следбеник је имао могућност да у року из члана 150. Закона о раду, измени опште акте и закључи нови колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места и на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, што је и учинио по истеку годину дана доношењем новог КУ у фебруару 2015. године.

По оцени Врховног касационог суда, заузето правно становиште нижестепених судова, није правилно.

Према члану 147. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05...75/14), у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца; а по члану 150. Закона о раду, послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. Колективног уговора ПД "Колубара метал" од 27.07.2012. године, било је прописано да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад који се примењује код оснивача ПД РБ "Колубара" д.о.о. Лазаревац, а евентуално већу вредност уговорне стране могу споразумно накнадно уговорити. Према ставу 3.наведеног члана, уколико се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

Полазећи од наведених норми, супротно оцени нижестепених судова, тужени је био у обавези да најмање годину дана од припајања примењује колективни уговор Привредног друштва „Колубара метал“, што је он и учинио, јер пре истека тог рока није истекло време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника нити је код послодавца следбеника био закључен нови колективни уговор. Тужени је обрачун зараде тужиоцима вршио према вредности једног радног часа, утврђеној споразумима (чија измена није тражена, у смислу члана 33. став 3. Колективног уговора) и у складу са општим актом послодавца претходника и законом. Супротно заузетом правном ставу ставу нижестепених судова, ниједном одредбом закона или општег акта није предвиђено да је тужени требало да закључи нови колективни уговор пре истека годину дана (осим у законом наведеним случајевима). Према томе, тужбени захтеви тужилаца за накнаду разлике зараде нису основани, јер та разлика није последица неоправданог вредновања истог рада, већ је резултат примене императивних норми.

Такође, правилно се ревизијом указује да у конкретном случају није утврђено да су код запослених који су преузети из Привредног друштва „Колубара метал“ и других запослених код туженог у питању зараде за исти рад, односно рад исте вредности, јер би примена начела гаранције једнаке зараде тек након тог утврђења могла бити примењена. Наиме, чак и у ситуацији када сви запослени на пословима неког радног

места обављају исте послове, а остварују различиту зараду, то не води несумњивом закључку да је дошло до повреде принципа једнаке зараде за исти рад, већ се та тврдња мора и доказати, јер зарада запосленог зависи између осталог и од радног доприноса запосленог, одговорности, као и радног учинка.

Како је у побијаним пресудама погрешно примењено материјално право, Врховни Касациони суд је преиначио нижестепене пресуде, на основу члана 416. став 1. ЗПП, као у другом ставу изреке.

О трошковима поступка одлучено је на основу чланова 165. став 2., 153. став 1., 154. став 1. и 163. став 1. и 2. Закона о парничном поступку, а туженом припадају тражени трошкови ревизијског поступка од укупно 78.209,60 динара, и то: за састав ревизије од стране адвоката 12.000,00 динара, на име таксе на ревизију 26.483,84 динара и таксе на одлуку по ревизији 39.725,76 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр.121/12, 99/20) и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр.28/94, 95/18), као у ставу трећем изреке, јер је тужени заступан од стране адвоката само у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић